

6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів №291 від 30.11.1999 р.

Мінченко Ю.В., студент групи **МОАн-161**
Сидоренко О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Діяльність практично кожного підприємства пов'язана з наданням послуг, що в свою чергу вимагає проведення дослідження щодо порядку визнання доходів та витрат для цілей обліку стосовно таких послуг.

Методологічні засади щодо визнання в обліку доходів від надання послуг визначені П(с)БО 15 "Дохід", згідно з яким "дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції" [1].

Результат операції з надання послуг може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених нижче умов:

- можливості достовірної оцінки доходу;
- імовірності надходження економічних вигод від надання послуг;
- можливості достовірної оцінки ступеня завершеності надання послуг на дату балансу;
- можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг та необхідних для їх завершення [1].

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться:

- вивченням виконаної роботи;
- визначенням питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, які мають бути надані;
- визначенням питомої ваги витрат, яких зазнає підприємство у зв'язку із наданням послуг, у загальній очікуваній сумі таких витрат. Сума витрат, здійснених на певну дату, включає тільки ті витрати, які відображають обсяг наданих послуг на цю саму дату [1].

Якщо послуги полягають у виконанні невизначеної кількості дій (операцій) за визначений період часу, то дохід визначається шляхом рівномірного його нарахування за цей період (крім випадків, коли інший метод краще визначає ступінь завершеності надання послуг) [1].

Якщо дохід (виручка) від надання послуг не може бути достовірно визначений, то він відображається в бухгалтерському обліку в розмірі визначених витрат, що підлягають відшкодуванню. Якщо дохід (виручка) від надання послуг не може бути достовірно оцінений і не існує імовірності відшкодування зазначених витрат, то дохід не визнається, а зазначені витрати визнаються витратами звітного періоду. Якщо надалі сума доходу буде достовірно оцінена, то дохід визнається за такою оцінкою [1].

Дохід не визнається, якщо здійснюється обмін продукцією (товарами, роботами, послугами та іншими активами), які є подібними за призначенням та мають однакову справедливую вартість [1].

З наведеного видно, що діючий стандарт обліку вимагає від бухгалтера враховувати велику кількість критеріїв при визнанні доходів від надання послуг. Тому, нами в роботі було запропоновано дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг, залежно від їх виду та інших обставин, що можуть вплинути на процес їх визнання, яке наведено на рисунку 1.

Висновок. У зв'язку з наявністю в методологічному забезпеченні великої кількості критеріїв, які необхідно враховувати при визнанні доходів від надання послуг, нами в роботі, було розроблено дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг. На нашу думку використання розробленого нами дерева рішень щодо визнання доходів від надання послуг, значно спростить процес прийняття відповідного рішення обліковим працівником підприємства, а також буде забезпечувати надання повної, правдивої, достовірної та неупередженої інформації у звітності підприємства та безпосередньо в обліку.

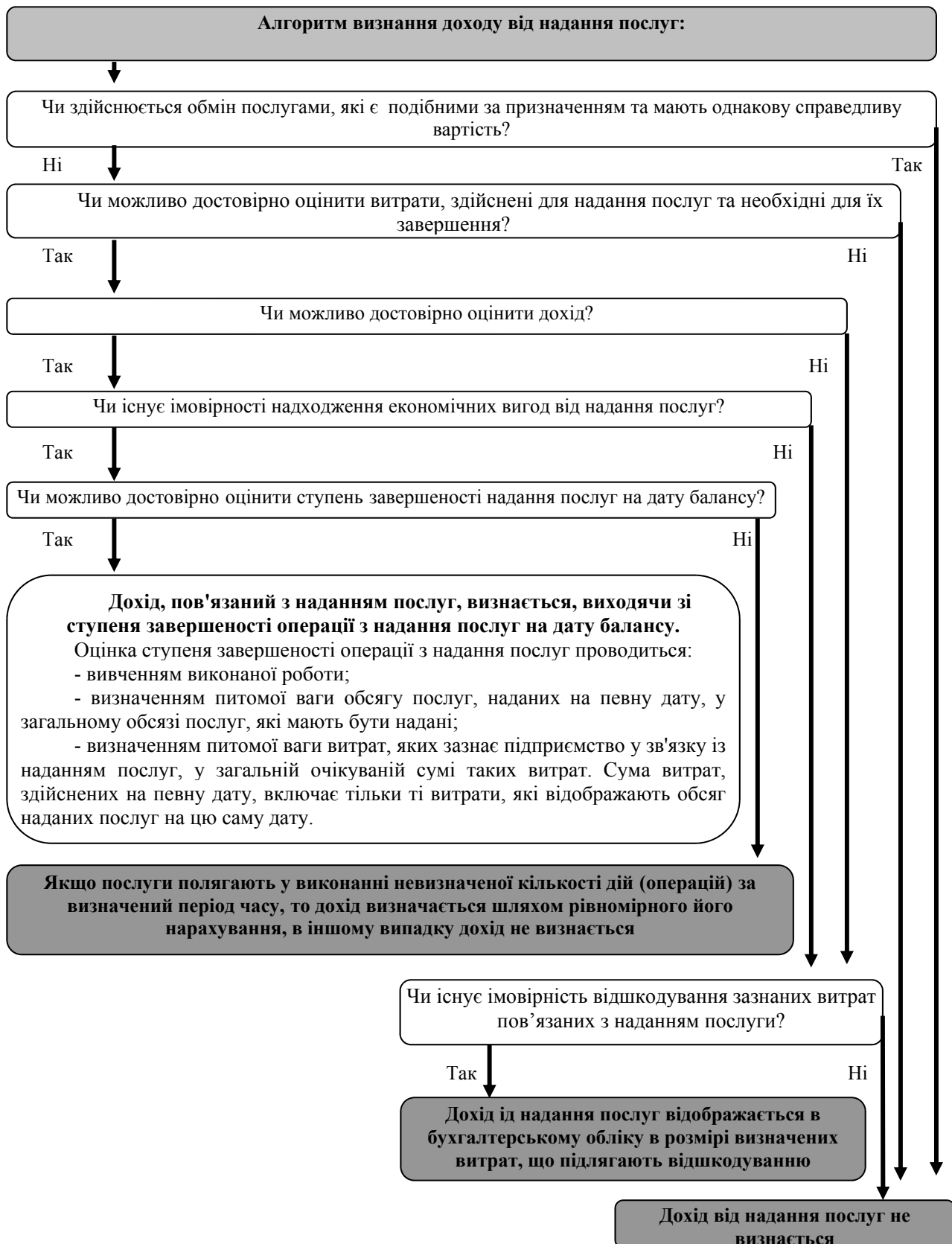

Рисунок 1. Дерево прийняття рішення щодо визнання доходу від надання послуг на дату балансу
 Джерело: власна розробка автора

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р.